

Svenska Fåravelsförbundets avelsprogram för Shropshire

Avelsprogrammet grundar sig på följande lagstiftning

- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa,
- Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2021:8) om nötkreatur, grisar, hästar, får och getter som används i avel samt,
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1012 av den 8 juni 2016 om avelstekniska och genealogiska villkor för avel, handel med och införsel till unionen av renrasiga avelsdjur, hybridavelssvin och avelsmaterial från dem och om ändring av förordning (EU) nr 652/2014, rådets direktiv 89/608/EEG och 90/425/EEG och om upphävande av vissa akter med avseende på djuravel (förordningen om djuravel).

Beskrivning av rasen

- Rasens namn: Shropshire
- Historik: Shropshire är en av de äldsta registrerade raserna i Storbritannien men med styrkor som gör dem idealiska för modernt och hållbart jordbruk. Rasen utvecklades i början av 1800-talet av bönder i Shropshire och West Midlands. Shropshire är en ras med tre olika användningsområden där kött- och ullproduktion kompletteras av att rasen fungerar väl som betesdjur i planteringar, då den är dokumenterat trädvänlig. Shropshire introducerades i Sverige redan under början av 1900-talet och är en av våra äldsta importerade raser.
- Rasen kännetecknas av snabb tillväxt med utmärkta slaktkroppsegenskaper. Shropshires kan användas renrasiga för slaktlammsproduktion men används också som faderras i korsningslammproduktionen, för att uppnå snabbväxande lamm med låg fettansättning.
- Shropshire är lugna, lätthanterade, mycket tysta djur med stark flockinstinkt. Då rasen är lämplig för tidig avvänjning (vid 6-8 veckor gamla lamm) skapas utrymme för fler modertackor per hektar. Djuren kan beta i granplanteringar då de ratar granbarr. Tackorna brunstar större delen av året. Shropshire får används i stor utsträckning i hela

Storbritannien och Europa för att kontrollera gräs och örter i barrträdplantager, fruktträdgårdar och bland andra lövträd.

- Som mödrar är Shropshires fogliga med god mjölkproduktion och föder upp tvillinglamm med lätthet. Lammen har god tillväxt i förhållande till rasens storlek vilket ger tidig slaktmognad. Låg foderförbrukning för underhållsvikt av vuxna djur. De vuxna djuren har lång produktiv livslängd.
- Rasbeskrivning och karaktärsdrag: Shropshire är en medelstor ras där tackorna väger 65-80 kg medan baggarna väger 100-120 kg. Får av rasen Shropshire är harmoniska men också aktiva och alerta. Shropshire är vita med finfibrig elastisk ull, som inte tovar. Endast nos och en mindre del av benen är ullfria och genomgående svarta eller bruna. Huvudet är väl proportionerat i förhållande till frambdelen av djuret. Shropshire har en lång ullbeklädd svans och medelstora öron. Ögonen ska vara ullfria ca 2 cm runt om. Skinnen är täta med upprättstående ull.
- Huvud: Naturligt rent ljust svart ansikte, med ett lock av ull på huvudet. Baggarna bör ha ett djärvt maskulint huvud.
- Öron: Ljust svarta i färgen, medellånga.
- Hals: Muskelös och inte för lång.
- Kropp: Lång, djup och symmetrisk. En bred, rak rygg med välfjädrade revben.
- Ben: Medellånga, med starka ben och upprättstående leder, väl avskilda och ljust svarta i färgen.
- Skinn och ull: Färgen är vit/beige med tät, fin kvalitetsull med tydliga staplar.
- Syftet med aveln av Shropshire är att förbättra och utveckla egenskaperna för ull- och kött i renrasaveln men också för att använda djurmaterialet i korsningslammproduktionen. Det är en stark och hårdig ras med god foderomvandlingsförmåga, goda modersegenskaper och lätta lamningar. Djurens snabba slaktmognad utgör egenskaper som är viktiga för att förstärka den svenska slaktlammsproduktionen.
- Avelsmål: en frisk, sund, hållbar och lönsam individ som förstärker den svenska lammköttproduktionen med bra slaktkroppar och en bra ullråvara. Via renrasavel kan djurens unika egenskaper för ull- och köttproduktion förbättras, vilket skapar ytterligare alternativ för att ta fram bra raskombinationer som skapar effektivitet och lönsamhet i korsningslammproduktionen.

- Populationsstorlek: sedan 2015 har det registrerats 571 djur i stamboken, vilket innebär att det årligen i medeltal sedan dess, har registrerats ett 70-tal djur i den svenska stamboken. Rasen är en av de första till Sverige importerade brittiska raserna, och har funnits länge i Sverige. Antalet totalt stambokförda renrasiga djur i den svenska stamboken uppgår till 4 874. Det fanns 2022 fyra besättningar med 17 tackor i renrasavel och tre baggar, 27 renrasiga lamm producerades under 2022. Utöver detta finns en avelsbas på 18 tackor som under 2022 användes för produktion av korsningslamm. Då rasen är stor internationellt, finns möjligheter att bredda den renrasiga avelsbasen i Sverige genom att importera genetiskt material från andra länder. Under 2023 är seminimporter genomförda för att bredda den svenska avelsbasen. Uppfödarna avser att regelbundet fortsätta arbeta med import av genetiskt material för att säkra en population med tillräckligt bred genetisk bas inom Sverige.

Stamboken

- Identifiering av individer sker enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa. Identifiering av djuret sker innan djuret förs in i stamboken. För mer information om märkning, identifiering och registrering av djur, se Svenska Fåravelsförbundets Plan och riktlinjer.
- Stamboken förs i Elitlamm Avel. Rasrena djur som uppfyller Svenska Fåravelsförbundets regelverk för renrasighet, registreras med raskod Ks. Stamboken är inte indelad i klasser.
- Härstamningsregistrering sker i Elitlamm Avel, detaljerad beskrivning av hur korrekt härstamning säkras, framgår av Svenska Fåravelsförbundets Plan och riktlinjer, avsnittet "Registrering i Elitlamm".
- Det enda krav som ställs för att en individ ska föras in i stamboken är renrasighet.
- Stamboken är öppen.

Krav för införande i bilaga: Djur som har minst en förälder införd som renrasigt djur i stamboken kan föras in i bilagan om det inte uppfyller kraven för att föras in som renrasigt i stamboken. Kriterier för att föra in ett djur som renrasigt i stamboken, se nedan.

Krav för införande i stamboken, vid införande av avkommor till ett hondjur som finns i bilagan: Ett djur vars mor, mormor och mormors mor är införd i bilagan kan föras in som rasrent i stamboken förutsatt att

djurets far, morfar och mormors far är renrasiga djur införda i rasens stambok.

- För införande av importerade livdjur, embryon eller seminbaggas, se Svenska Fåravelsförbundets Plan- och riktlinjer.

Övrig information om avelsprogrammet

- Avelsprogrammets geografiska område är Sverige.
- För Svenska Fåravelsförbundets organisation som erkänd avelsorganisation, se Svenska Fåravelsförbundets Plan och riktlinjer.
- Livdjursurval görs på besättningsnivå och sker baserat på besättnings förutsättningar och djurmaterial. Urvalen rekommenderas att göras utifrån hälsa, fertilitet, modersegenskaper, härstamning, ull- och köttegenskaper.